ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ӨЛЗИЙТ СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2025 оны 12 сарын 18 өдөр Дугаар 07/10 Өлзийт сум

Сумын 2026 оны төсөв батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дахь заалт, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 11 сарын 28-ны өдрийн 10/13 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

Нэг. Сумын 2026 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

(мянган төгрөгөөр)

1.	Сумын төсвийн орлого бүгд	449,383.6
1.1	Татварын орлого	423,132.2
1.1.1	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 8.1.1-д заасан орлогод ногдох албан татвараас бусад хувь хүний орлогын албан татвар	9,500.0
1.1.2.	Галт зэвсгийн албан татвар	950.0
1.1.3.	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,756.3
1.1.4.	Хөрөнгө борлуулсны орлого	570.0
1.1.5.	Хөрөнгийн орлого (хадгаламж)	44,376.8
1.1.6	Ан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	41,760.0
1.1.6	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,625.0
1.1.6.	Газрын төлбөр	4,924.0
1.1.7.	Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогоос суутган тооцсон албан татвар	351,100.0
1.1.8.	ҮХХАТатвар	2,869.0
1.1.9.	ХХОАТ-ын буцаан олголт	(39,328.9)
1.1.10	ҮХХАТ (өр төлбөр)	730.0
1.1.11	Газрын төлбөр (өр төлбөр)	300.0
1.2	Татварын бус орлого	26,251.4
1.2.1.	Хүү, торгуулийн орлого	25,851.4
1.2.2	Нохойны татвар	400.0

Хоёр.Сумын 2026 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 600.0 мянган төгрөгөөр баталсугай:

2.1.1	Сумын Засаг даргын тамгын газар Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	600.0
	Нийт дүн	600.0

Гурав. Сумын 2026 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 2,126,142.2 мянган төгрөгөөр баталж төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай:

(мянган төгрөгөөр)

3.1	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	270,730.2
3.1.1	Урсгал зардлын дээд хэмжээ: Үүнээс: Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	256,930.2
3.1.1.3	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	13,800.0
3.2	Засаг дарга	
3.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	981,569.8
3.2.1.1	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	912,578.0
3.2.1.2	Үүнээс: Засаг даргын нөөц хөрөнгө	45,000.0
3.2.1.3	Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	21,618.6
3.2.1.4	Ахмадын сан	2,373.2
3.2.1.1.1	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал ЕБСургууль СӨББайгууллага ЭМТөв Соёлын төв	367,283.1 254,021.0 28,202.8 42,126.8 42,932.5
3.2.1.2	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	
3.2.1.2	Үүнээс: Их засвар	
3.2.2	Хоршоог хөгжүүлэх сан	189,310.0
3.2.3	ОНХСан	317,249.1

Дөрөв. Сумын 2026 оны төсвийн жилд сумын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 00 мянган төгрөгөөр, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 317,249.1 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Тав. Сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 75,763.9 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Зургаа. Сумын 2026 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,126,142.2 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай.

6.1.Засаг даргын тамгын газрын өөрийн орлогыг 600.0 мянган төгрөгөөр,

6.2.Сумын татварын болон татварын бус орлого 449,383.6 мянган төгрөгөөр,

6.3.Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 1,067,311.2 мянган төгрөгөөр,

6.4.Сумын төсөвт аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг 135,538.1 мянган төгрөгөөр, орон нутгийн хөгжлийн сангийн урьд оны үлдэгдэл 27,211.7 мянган төгрөгөөр,малын тоо толгойн албан татварын оны эхний үлдэгдлийг 32,316.8 мянган төгрөгөөр, 2026 онд орох малын татварын орлогыг 122,182.5 мянган төгрөгөөр, нийт 317,249.1 мянган төгрөгөөр,

6.5.Сумын төсвийн урьд оны үлдэгдэл 102,288.3 мянган төгрөгөөр, Үүнээс:

ДТГ– 67,288.3 мянган төгрөгөөр,
ТХ-35,000.0 мянган төгрөгөөр,

6.6. Хоршоог хөгжүүлэх сангийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдлийг 161,239.9 мянган төгрөгөөр, үйл ажиллагааны орлого 28,070.1 мянган төгрөгөөр нийт 189,310.0 мянган төгрөгөөр тус, тус баталсугай.

Долоо.“Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт”-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

Найм.”Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2026 оны хуваарилалтыг”-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Ес.Хоршоог хөгжүүлэх сангийн хүүгийн орлогын 60%-г баталсан жагсаалтыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арав.Ахмадын сангийн зардлыг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арван нэг.Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлыг 5 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван хоёр.Байгаль хамгаалах,нөхөн сэргээх зардлын зарцуулалтыг 6 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван гурав.Сумын орон нутгийн байгууллагуудын албан хаагчдын орон нутгийн нэмэгдлийг 60 хувиар, тооцон олгосугай.

Арван дөрөв.Сумын Засаг дарга (Э.Гончиг)-д даалгах нь:

14.1. Батлагдсан төсвийг сар,улирлын хуваарийн дагуу хэрэгжүүлсүгэй.

14.2.Төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай хэрэгжүүлж, орлогыг бүрэн төвлөрүүлэн зарлага санхүүжилтийг гүйцэтгэж байхыг бүх шатны төсвийн захирагч нарт даалгасугай.

14.3.Төсвийн сахилга хариуцлагыг сайтар ханган ажиллаж, төсвийн гүйцэтгэлд төрийн аудитын байгууллагаар аудит хийлгэн өгсөн дүгнэлт зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласугай.

ДАРГА Д.ПҮРЭВДОРЖ

тогтоол

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн
07/10 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралт

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ӨЛЗИЙТ СУМЫН ТӨВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2026 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР, ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ЧАНАРЫН БОЛОН ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Д/д	Хөтөлбөрийн код	Хөтөлбөрийн нэр	Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн болон гарц	Шалгуур үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Суурь он	Суурь түвшин	2026 оны зорилтот түвшин	Хөтөлбөрийн төсөв (мян. төг)			Хариуцах байгууллага
									Урсгал зардал	Хөрөнгийн зардал	Дүн	
Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга												
1	70105	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллага	Үр дүн:						270,730.2	0	270,730.2	Сумын ИТХ-ын ажлын алба
			Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэр нь орон нутгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэнэ.	Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын талаарх иргэдийн сэтгэл ханамж	Хувь	2025	88	97				
			Гарц:									Сумын ИТХ-ын ажлын алба
			Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын чиг үүрэг бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаа	Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	Хувь	2025	88	97				
2	70106		Үр дүн:						981,569.8		981,569.8	

		Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх, Төрийн захирагааны удирдлагын манлайллыг хангана.	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын байгууллагын талаарх иргэдийн сэтгэл ханамж	Хувь	2025	85	95				Сумын ЗДТГ
			Гарц:									
			Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлагын байгууллагын чиг үүрэг бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаа	Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	Хувь	2025	85	95				
4	71602	Эмнэлэгийн тусламж үйлчилгээ	Үр дүн:						42,126.8	0	42,126.8	Эрүүл мэндийн төв
			Эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлэх орчныг сайжруулна.	Ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2025	100	100				
			Гарц:									
			Эрүүл мэндийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг дэмжих үйл ажиллагаа	Орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтийн дүн	Тоо	2025	100	100				

5	71801	Сургуулийн өмнөх боловсрол	Үр дүн:						28,202.8	0	28,202.8	СӨББ
			Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын үйлчилгээ үзүүлэх орчныг сайжруулна	Ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2025	100	100				
			Гарц:									
			Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг дэмжих үйл ажиллагаа	Орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтийн дүн	Тоо	2025	100	100				
6	71802	Ерөнхий боловсрол	Үр дүн:						254,021.0	0	254,021.0	ЕБС
			Боловсролын байгууллагын үйлчилгээ үзүүлэх орчныг сайжруулна	Орон нутгийн төсөв	Хувь	2025	100	100				
			Гарц:									
			Боловсролын байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг дэмжих үйл ажиллагаа	Орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтийн дүн	Тоо	2025	100	100				
7	71702	Соёл урлаг	Үр дүн:						42,932.5	0	42,932.5	Соёлын төв
			Соёл урлагын байгууллагын үйлчилгээ	Орон нутгийн төсөв	Хувь	2025	100	100				

			үзүүлэх орчныг сайжруулна									
			Гарц:									
			Соёл урлагын байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг дэмжих үйл ажиллагаа	Орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтийн дүн	Тоо	2025	100	100				
8	70503	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	Үр дүн:						78,962.4	238,286.7	317,249.1	ЗДТГазар
			Орон нутгийн хөгжлийн сангийн зорилтот хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд чиглэнэ.	Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ	Тоо	2025	95	100				
			Гарц:									
			Зорилтот хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэл сайжирна	Гүйцэтгэлийн үр дүн	Хувь	2025	95	100				
9	70106	ХХСан	Хоршоог дэмжихэд чиглэгдэнэ.	Зээл авч үйл ажиллагаа явуулсан хоршооны тоо	Хувь	2025	100	100	189,310.0		189,310.0	ЗДТГ
									1,887,855.5	238,286.7	2,126,142.2	

oOo

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн
07/10 дугаар тогтоолын 02 дугаар хавсралт

Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

д/д	Хөрөнгө оруулалт төсөл арга хэмжээний нэр,хүчин чадал,байршил	Хамрах салбар	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2026онд хэрэгжүүлэх
			Эхлэх	Дуусах		
1	2	3	4	5	6	7
1.Шилжих хөрөнгө оруулалт,төсөл арга хэмжээ						
1	Замын зураг төсөв	дэд бүтэц	2025	2026	66,786.0	66,786.0
2	Урьд оны худгийн үлдэгдэл	ХАА	2025	2026	4,500.0	4,500.0
	Дүн				71,286.0	71,286.0
2.Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт,төсөл арга хэмжээ						
1	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын гадна талыг пасадлах	дэд бүтэц	2026	2026	80,000.0	80,000.0
2	Ерөнхий боловсролын сургуульд зөөлөн эдлэл худалдан авах	дэд бүтэц	2026	2026	10,000.0	10,000.0
3	Баяр наадмын зардал		2026	2026	5,963.1	5,963,1
Дүн					95,963.1	95,963.1
	Малын тоо толгойн албан татвараар хийгдэх ажил					
1	2 худгийн цооног гаргах	хөдөө аж ахуй	2026	2026	37,000.0	37,000.0
2	Оготно устгал	бэлчээр	2026	2026	10,000.0	10,000.0

3	Малын эрүүл мэндийг хамгаалах	хөдөө аж ахуй	2026	2026	10,000.0	10,000.0
4	Малын чанарыг сайжруулах	хөдөө аж ахуй	2026	2026	8,000.0	8,000.0
5	Малчдад зориулсан сургалт сурталчилгаа	хөдөө аж ахуй	2026	2026	15,000.0	15,000.0
6	Гамшгаас хамгаалах, эрсдэлийг бууруулах	хөдөө аж ахуй	2026	2026	10,000.0	10,000.0
7	Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	хөдөө аж ахуй	2026	2026	20,000.0	20,000.0
8	Хөдөө аж ахуйн тоног төхөөрөмжтэй болох	хөдөө аж ахуй	2026	2026	40,000.0	40,000.0
Зардлын дүн					150,000.0	150,000.0
Нийт зардлын дүн					317,249.1	317,249.1
1	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих /ОНХС/		2026	2026	27,211.7	27,211.7
2	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих /Малын татвар/		2026	2026	32,316.8	32,316.8
2	ОНХСангаас санхүүжих		2026	2026	135,538.1	135,538.1
4	Малын татварын орлого		2026	2026	122,182.5	122,182.5
Нийт орлогын дүн					317,249.1	317,249.1

oOo

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 09/10
Дугаар тогтоолын 03-р хавсралт

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хүүгийн орлогын 60 хувийг зарцуулах хуваарь

Д/д	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Мөнгөн дүн
1.	Хоршоо, жижиг дунд үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхлэгчдэд ашиг орлогоо нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа эрхлэхэд нь зориулан мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлж, сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулах	1324.0
2.	Төслийн явц болон үр дүнд хяналт тавих үйл ажиллагаа болон программ хангамжийн зардал	683.1
3.	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хөрөнгөөр төсөл зарлах, хүлээн авах тов зарлах, бүртгэл мэдээлэл хөтлөх, сонгон шалгаруулах үйл ажиллагаа болон харилцаа холбоо бичиг хэргийн зардалд	300.7
3.	Хоршооны сан хариуцсан мэргэжилтний улирал бүрийн нийт урамшуулал	541.5
5.	Хугацаа хэтэрсэн зээлдэгч нарын төлбөрийг үлдэгдлийг шүүхэд нэхэмжлэх албадан гүйцэтгэх үйл ажиллагааны болон шатахууны зардал	400.0
Нийт		3.249.4

oOo

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн
07/10 дугаар тогтоолын 04-р хавсралт

"Сумын 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх ахмадын сангийн зардал

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2026 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	дуусах		
2	Ахмад настангуудад зориулсан арга хэмжээ	2026	2026	1,250.0	1,250.0
3	Уралдаан тэмцээний зардал	2026	2026	800.0	800.0
4	Тээвэр шатахууны зардал	2026	2026	450.0	323.2
дүн					2,373.2

oOo

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн
09/10 дугаар тогтоолын 05-рхавсралт

"Сумын 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардал

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2026 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	дуусах		
2	Аварга малчдын шагнал	2026	2026	6,500.0	6,500.0
3	Боловсон хүчин хөтөлбөр	2026	2026	10,000.0	10,000.0
4	Хүндэтгэлийн арга хэмжээ	2026	2026	3,000.0	3,000.0
5	Гамшгаас хамгаалах	2026	2026	10,000.0	10,000.0
6	Бусад арга хэмжээ	2026	2026	15,500.0	15,500.0
			Дүн	45,000.0	45,000.0

oOo

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн
07/10 дугаар тогтоолын 06 -р хавсралт

Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээн зардлын зарцуулалт

д/д	Төсөл арга хэмжээний жагсаалт	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2025 онд санхүүжих дүн
1	Тэр бум модны хүрээнд мод тарих	2026	2026	13,618.6	13,618.6
2	Булгийн эх хашиж хамгаалах	2026	2026	2,500.0	2,500.0
3	Шувууны суултуур хийх	2026	2026	2,500.0	2,500.0
4	Байгаль орчны хяналт шалгалт хийх шатахууны зардал	2026	2026	3,000.0	3,000.0
Бүгд				21,618.6	21,618.6

oOo